

BETÆNKNING**Afgivet af Lovudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx.xx.xx 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut.****Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand

Inatsisartutmedlem Iddimanngiu Bianco, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Inatsisartutmedlem Laura Tàunâjik, Siumut

Inatsisartutmedlem Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 25. april 2017, gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og baggrund

Ombudsmandens virksomhed omfatter alle dele af den offentlige forvaltning. Dette medfører at i henhold til gældende lovgivning, falder private virksomheder og organisationer uden for Ombudsmandens kompetence.

Ved den gældende ombudsmandslov blev Ombudsmanden udpeget som national forbyggende mekanisme i henhold til den valgfrie protokol til FN's torturkonvention, jf. lovens § 17. Tillægsprotokollens formål er at etablere et system med regelmæssige besøg foretaget af uafhængige internationale og nationale instanser på steder, hvor folk er berøvet deres frihed, med henblik på at forebygge tortur og anden grusom umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. De tilbageholdelsessteder, der efter konventionen skal undersøges, er ikke begrænset til institutioner, der er en del af den offentlige forvaltning. Derfor foreslås det, at Ombudsmandens kompetence inden for konventionens anvendelsesområde også omfatter private institutioner m.v.

Med forslaget udvides Ombudsmandens virksomhed således til også at omfatte frihedsberøvedes forhold på private institutioner m.v., hvor frihedsberøvelsen er sket enten i medfør af en afgørelse truffet af en offentlig myndighed, på opfordring af en offentlig

myndighed eller med samtykke eller indvilligelse fra en offentlig myndighed. Ved frihedsberøvelse forstås enhver form for tilbageholdelse, fængsling eller anbringelse af en person i et offentligt eller privat forvaringssted, som den frihedsberøvede ikke har tilladelse til frit at forlade.

I henhold til den gældende lov, er pligten til at meddele oplysninger, udlevere dokumenter og udarbejde skriftlige udtalelser til Ombudsmanden alene en pligt der omfatter myndigheder. Med de foreslåede ændringer vil dette dog også omfatte private institutioner hvor der sker frihedsberøvelse, når frihedsberøvelsen er sket enten i medfør af en afgørelse truffet af en offentlig myndighed, på opfordring af en offentlig myndighed eller med samtykke eller indvilligelse fra en offentlig myndighed.

Det er derfor væsentligt, at Ombudsmanden, hvis Ombudsmanden skal være i stand til at opfylde mandatet som national forebyggende mekanisme, kan gennemføre inspektioner af disse private institutioner m.v. Derfor omfatter forslaget hjemmel til at Ombudsmanden uden retskendelse har adgang til at inspicere private institutioner m.v., hvor personer er eller kan blive berøvet deres frihed.

FN's børnekonvention tildeler børn forskellige rettigheder. Disse rettigheder kommer til udtryk i gældende lovgivning og de relevante myndigheders praksis. Ansvaret for at disse rettigheder respekteres, påhviler grundlæggende de offentlige myndigheder, men også private juridiske personer, virksomheder eller enkeltpersoner m.v. Efter gældende lov kan Ombudsmanden kun i begrænset omfang føre kontrol med private institutioner. De private virksomheder og enkeltpersoner m.v. som har ansvar for børns rettigheder, er i vid udstrækning undergivet tilsyn fra offentlige forvaltningsmyndigheder. Ombudsmanden kan både sende klager videre til sådanne tilsynsmyndigheder og behandle klager over sådanne tilsynsmyndigheders udøvelse af tilsynsbeføjelser. Denne indirekte kontrol via tilsynsmyndighederne vil ikke i alle tilfælde være tilstrækkelig for at kunne opfylde FN's anbefalinger. På denne baggrund tager forslaget udgangspunkt i at Ombudsmanden gives kontrolbeføjelser også overfor private institutioner.

I øvrig henvises det i denne sammenhæng til at Ombudsmanden har en samarbejdsaftale med Børnerettighedsinstitutionen om faglig bistand i forbindelse med Ombudsmandens tilsynsbesøg på børneinstitutioner, se Ombudsmandens årsberetning 2013 hertil.

2. Lovudvalgets indstilling

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger overgiver Lovudvalget forslaget til 2. behandling.

Anders Olsen
Formand
Siumut

Laura Tàunâjik
Siumut

Per Rosing-Petersen
Partii Naleraq

Debora Kleist
Inuit Ataqatigiit

Iddimangiiu Bianco
Inuit Ataqatigiit